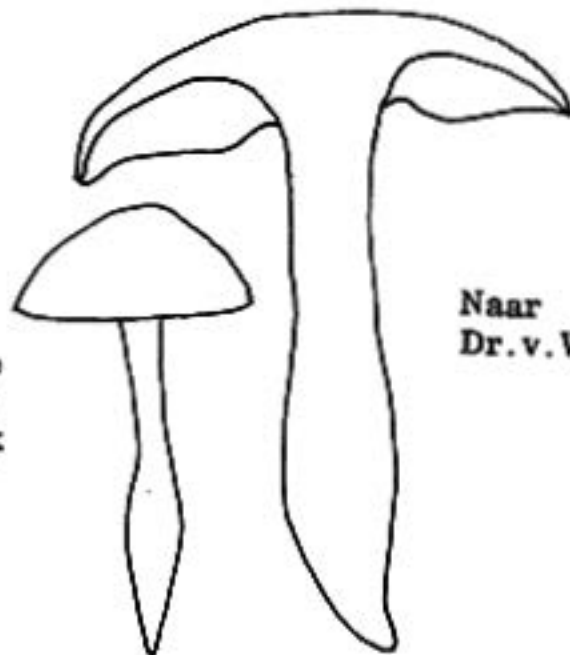

Cortinarius saturatus of Cortinarius balaustinus?

Zoveel hoofden zoveel zinnen, dit geldt ook wel in de mycologie zoals uit dit stukje zal blijken. Nadat ik het artikel "Determineer ellende" van Dr. Kits van Waveren gelezen had heb ik dit eens nagepluisd. Hieruit bleek mij dat ik anders uitkwam dan genoemde auteur. Dit heb ik te zijner kennis gebracht waarna hij mij adviseerde een en ander in een contra-artikel in discussie te brengen. Dr. van Waveren was het echter oneens met mij. Na enige aarzeling besloot ik een artikeltje aan genoemd meningsverschil te wijden. Voor het gemak ga ik er van uit dat we te maken hebben of met *Cortinarius saturatus* of met *Cortinarius balaustinus*. Volgens de gegevens en vooral t.a.z. van de sporemaat is dit volkomen correct. Om te beginnen heb ik hier een paar vergelijkende schetsjes tussen *C. saturatus* van Lange en van de zwam van Dr. Kits van Waveren gegeven. We zien in de eerste plaats dat de aanhechting van de lamellen verschillend is. Het verschil is hier zo duidelijk dat het aanleiding geeft te twifelen aan het identiek zijn van beide zwammen. De *saturatus* van Lange heeft ook een gedrongen vorm terwijl een duidelijke knol aanwezig is. Bij de *Cortinarius* van Dr. van Waveren ligt het accent van de steelvorm meer op wortelend. De steekleur van *C. saturatus* is van onderen wit en naar boven geelbruin wordend. De steel is vezelig gestreept en zijdeachtig aandoend. De zwam van Dr. van Waveren heeft een geheel bruine steel die opvallend grof vezelig van structuur is. Volgens "Moser" heeft *C. saturatus* een gestreepte hoedrand, de bewuste zwam heeft dat niet. Moser rekent *C. saturatus* tot de "weiszstielige Wasserköpfe". De omstreden zwam heeft een bruine steel. Daarom is het logisch om deze bij de "braunstielige Wasserköpfe" te zoeken. Wanneer dit laatste gedaan wordt komt men probleemloos terecht bij *C. balaustinus* (Fr.) Ricken (= *C. sporadicus* Britz.). Volgt men de sleutel voor de "weiszstielige Wasserköpfe" dan kan men inderdaad bij *C. saturatus* belanden, maar op een veel minder overtuigende wijze. Dit blijkt ook wel uit het artikel van Dr. van Waveren volgens mij. Een van de voornaamste tegenargumenten van laatstgenoemde is dat volgens zijn gegevens *C. balaustinus* een knolvormige steelvoet heeft. Maar dit laatste is in strijd met de beschrijving van Moser, want die schrijft *C. balaustinus* een wortelende steel toe. Bij Moser heeft de soort *C. subbalaustinus* een knolvormig steeleind. Deze laatste paddestoel wordt door Lange *C. balaustinus* genoemd. Wanneer men echter goed op de synoniemen let is m.i. verwarring uitgesloten.

K. Booy.

Volgens mededeling van de heer Booy werden door hem de paddestoelengids van M. Lange (Elsevieruitgave) en de tweede druk (1955) van Moser gebruikt (Band II b der Kleine Kryptogamen Flora). Red.

Naar
Dr. v. W.

G. saturatus (Lange)
= *diluta* (Rick. non Fr.)